

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kilpailunrajoituksista
annetun lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kilpailunrajoituksista annetun lain säännöksiä siten, että kilpailuvirasto voi antaa Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) edellyttämää apua EFTAn valvontaviranomaiselle sen suorittamien tutkimusten toimeenpääntämiseksi. Esityksessä ehdotetaan myös lisättä-

väksi kansallisten kilpailuviranomaisten toimivaltuuksia kansallisten kilpailunrajoitusten selvittämisessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Euroopan talousalueen kilpailusäännöt

Euroopan talousalueen (ETA) kilpailusääntöjen tarkoituksena on estää kilpailun rajoittaminen Euroopan talousalueella. Euroopan talousalueen valvontaviranomaisten eli Euroopan komission ja EFTAn valvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kilpailusääntöjen noudattamista. Mikäli valvontaviranomaiset epäilevät yritysten rikkoneen kilpailusääntöjä, heillä on oikeus tehdä yrityksiin tutkimuksia todistusaineiston löytämiseksi.

Euroopan talousaluetta koskevien kilpailusääntöjen täytäntöönpanon edellyttämistä tutkimuksista määrätään ETA-sopimuksen 58 artiklassa, liitteeseen XIV sisältyvässä EY-säännöksissä sekä pöytäkirjoissa 21, 23 ja 24. EFTAn valvontaviranomaisen toimivaltuuksista on määräyksiä valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta tehdyn EFTA-valtioiden sopimuksen (EVV-sopimus) pöytäkirjassa 4. EFTAn valvontaviranomaiselle on pöytäkirjassa annettu Euroopan komission toimivaltuuksia vastaavat oikeudet.

EVV-sopimuksen pöytäkirjassa 4 on kilpailusääntöjen täytäntöönpanoa koskevat määräykset. Määräykset ovat samansisältöiset Euroopan yhteisöjen (EY) kilpailusääntöjen täytäntöönpanoasetusten (ETY) N:o 17/62, 1017/68, 4056/86, 3975/87 ja 4064/89 sekä päätöksen (EHTY) 379/84 kanssa. Kyseiset asetukset sisältyvät myös ETA-sopimuksen liitteeseen XIV. Suomessa on EFTAn valvontaviranomaista ja tuomioistuinta koskeva sopimus saatettu voimaan voimaansaattamista koskevilla laeilla (1507/93 ja 1508/93) ja asetuksella (1509/93). Euroopan talousalueen valvontaviranomaisten toimivaltuudet perustuvat ETA-sopimukseen. Suomen kilpailunrajoituksista annetussa laissa (480/92) on puolestaan säännökset kilpailuviraston ja lääninhallitusten oikeudesta tehdä yrityksiin tarkastuksia lain säännösten noudattamisen valvomiseksi.

Euroopan komission ja EFTAn valvontaviranomaisen keskinäisestä toimivallasta kilpailuasioden käsittelyssä määrätään ETA-sopimuksen 56 ja 57 artikloissa. Yhtenäisen valvonnan ylläpitämiseksi Euroopan talousalueella sekä ETA-sopimuksen määräysten yhdenmukaisen täytäntöönpanon, soveltamisen ja tulkinnan edistämiseksi toimivaltuuden viran-

omaisten tulee olla yhteistyössä keskenään pöytäkirjoissa 23 ja 24 säädettävällä tavalla.

ETA-sopimuksen pöytäkirjojen 23 ja 24 mukaan sen valvontaviranomaisen pyynnöstä, joka ETA-sopimuksen 56 artiklan mukaan on toimivaltainen asiaa käsittelemään, toisen valvontaviranomaisen on suoritettava tutkimuksia toimialueellaan. Toimivaltaisella valvontaviranomaisella on kuitenkin oikeus lähettää edustajansa ja osallistua aktiivisesti näihin tutkimuksiin. EFTAn valvontaviranomaisen toimialueena on ne EFTA-valtiot, joihin ETA-sopimusta sovelletaan, kun taas Euroopan komission toimialueena on EU:n jäsenvaltiot.

Käytännössä Euroopan komissio voi olla toimivaltainen valvontaviranomainen käsittelemään asiaa, mutta toimivaltainen valvontaviranomainen suorittamaan tutkimuksia EFTA-valtioiden alueella on ainoastaan EFTAn valvontaviranomainen ja toisaalta EU:n jäsenvaltioiden alueella ainoastaan Euroopan komissio. Komissiolla on oikeus osallistua tutkimuksiin EFTA-valtioiden alueella.

EVV-sopimuksen pöytäkirja 4 sisältää määräykset EFTAn valvontaviranomaisen tutkintavaltuuksista. Euroopan komission tutkintavaltuuksista säädetään yllämainituissa kilpailusääntöjen täytäntöönpanoasetuksissa. EFTAn valvontaviranomaisen valtuuttamalla virkamiehillä on oikeus tutkia kirjanpitoa ja muita liikeasiakirjoja, ottaa jäljennöksiä ja otteita kirjanpidosta ja muista liikeasiakirjoista, vaatia suullisia selvityksiä paikalla, päästä yrityksen kaikkiin tiloihin, sen kaikille alueille ja sen kaikkiin kulkuneuvoihin.

EFTAn valvontaviranomaisen tutkimukset voivat perustua joko valvontaviranomaisen kirjalliseen valtuutukseen tai nimenomaiseen päätökseen tutkimuksen suorittamisesta. EFTAn valvontaviranomainen voi asian laadun huomioon ottaen valita, kumpaan menettelyyn se turvautuu.

EFTAn valvontaviranomaisen virkamiehien, jotka on valtuutettu suorittamaan näitä tutkimuksia, tulee esittää kirjallinen valtuutus. Valtuutuksessa tulee mainita tutkimuksen kohde ja tarkoitus sekä seuraamukset sen varalta, ettei vaadittua kirjanpitoa tai muita vaadittuja liikeasiakirjoja esitetä täydellisinä. EFTAn valvontaviranomainen ei ole velvollinen etukäteen ilmoittamaan elinkeinonharjoittajalle tutkimuksesta.

EFTAn valvontaviranomaisen tulee hyvissä

ajoin ennen tutkimusta ilmoittaa tutkimuksesta ja sen suorittamiseen valtuutettujen virkamiesten henkilöllisyydestä sen EFTA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueella tutkimus on määrä suorittaa. Suomessa toimivaltainen viranomainen on ETA-sopimuksen voimaansaattamislain (1504/93) mukaan kilpailuvirasto. EFTAn valvontaviranomaisen on annettava valtuutus myös niille Euroopan komission virkamiehille, jotka ovat oikeutettuja osallistumaan tutkimukseen ETA-sopimuksen pöytäkirjan 23 nojalla.

Valtuutukseen perustuvan tutkimuksen toteuttaminen edellyttää elinkeinonharjoittajan ja tarkastajien yhteistyötä. Elinkeinonharjoittaja ei ole velvollinen suostumaan valtuutukseen perustuvaan tutkimukseen. Mikäli elinkeinonharjoittaja suostuu vapaaehtoiseen tutkimukseen, ei hänellä ole oikeutta tutkimuksen myöhemmässä vaiheessa kieltäytyä siitä. Elinkeinonharjoittajalle voidaan tällöin määrätä sakko sen johdosta, ettei vaadittua kirjanpitoa tai muita vaadittuja liikeasiakirjoja esitetä täydellisinä.

Elinkeinonharjoittajien on alistuttava EFTAn valvontaviranomaisen päätöksellä määräämiin tutkimuksiin. Päätöksessä on mainittava tutkimuksen kohde ja tarkoitus, määrättävä päivä, jona tutkimus alkaa, sekä ilmoitettava seuraamuksista ja oikeudesta hakea muutosta päätökseen EFTAn tuomioistuimelta. EFTAn valvontaviranomaisen on kuultava ennen päätöksen tekemistä sen EFTA-valtion toimivaltaista viranomaista, jonka alueella tutkimus on määrä suorittaa, Suomen tapauksessa kilpailuvirastoa.

Elinkeinonharjoittaja ei ole ainoastaan velvollinen esittämään nimenomaisesti pyydyttyjä asiakirjoja, vaan myös ne asiakirjat, jotka liittyvät kyseiseen asiaan. Esittämisvelvollisuuden laajuus ilmenee EFTAn valvontaviranomaisen valtuutuksesta tai päätöksestä. Elinkeinonharjoittajat ovat velvollisia aktiivisesti osallistumaan tutkimukseen. Tarkastajilla on oikeus etsiä asiakirjoja ja pyytää elinkeinonharjoittajaa avaamaan lukittuja säilytystiloja. Elinkeinonharjoittajan vastustaessa tutkimusta, tarkastajilla ei ole oikeutta käyttää voimakeinoja tutkimuksen toimittamisessa.

Kilpailuviraston virkamiehillä on velvollisuus avustaa EFTAn valvontaviranomaisen virkamiehiä näiden tehtävien suorittamisessa, mikäli EFTAn valvontaviranomainen sitä pyytää. Kilpailuviraston virkamiehillä on myös

oikeus viraston pyynnöstä avustaa EFTAn valvontaviranomaisen virkamiehiä.

Kilpailuvirastolla on lisäksi velvollisuus suorittaa tutkimukset, jos EFTAn valvontaviranomainen sitä pyytää. Kilpailuvirasto antaa tällöin virkamiehilleen valtuutuksen. Valtuutuksessa on mainittava tutkimuksen kohde ja tarkoitus.

Elinkeinonharjoittajan vastustaessa päätökseen perustuvaa tutkimusta, asianomaisen valtion on annettava EFTAn valvontaviranomaisen valtuuttamille virkamiehille heidän tutkimuksen suorittamiseksi tarvitsemaansa apua. EY:n tuomioistuin on katsonut (Hoechst v. Commission [1989] ECR 2859), ettei valvontaviranomaisen virkamiehillä ole oikeutta omin päin ryhtyä täytäntöönpanotoimiin elinkeinonharjoittajan vastustaessa tutkimusta, vaan heidän on käännättävä kansallisten viranomaisten puoleen, joiden on annettava heille apua tutkimuksen suorittamisessa. Valvontaviranomainen voi myös pyytää kansallisilta viranomaisilta apua etukäteen, jotta tutkimuksen toteuttaminen ei lykkääntyisi.

EY:n tuomioistuin katsoo, että kansallisella viranomaisella, joka on toimivaltainen antamaan etsintämääräyksen tai muun täytäntöönpanomääräyksen, ei ole oikeutta päättää tutkimuksen tarpeellisuudesta. Kansallinen viranomainen voi ainoastaan tutkia EFTAn valvontaviranomaisen päätöksen aitouden. Kansallisen viranomaisen tulee lisäksi varmistaa, että täytäntöönpanossa käytettävät toimenpiteet ovat suhteessa asian laatuun ja ettei niitä käytetä mielivaltaisesti.

Valtioiden on varmistettava, että valvontaviranomainen kykenee täyttämään tehtävänsä. Sopimusvaltiot voivat järjestää täytäntöönpanoavun antamisen oikeusjärjestyksensä edellyttämällä tavalla siten, että menettely turvaa virkamiesten välittömän pääsyn yrityksen toimitiloihin ja asiakirjakansioihin. ETA-sopimuksen mukaan EFTA-valtioiden tulee toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet kuuden kuukauden kuluessa ETA-sopimuksen voimaantulosta.

Esityksessä ehdotetaan kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamista siten, että avun antaminen EFTAn valvontaviranomaiselle olisi mahdollista. Tämä edellyttää lain soveltamisalan muuttamista, tarkastuksia koskevan pykälän muuttamista ja virka-apu säännöksen sisällyttämistä lakiin.

Esityksessä ehdotetaan lakiin lisättäväksi säännös, jonka mukaan poliisiin tulee tarvitta-

essa pyynnöstä antaa virka-apua tutkimuksen toteuttamiseksi siten, kuin siitä erikseen säädetään. Virka-avun antamisesta säädetään poliisiasetuksessa (737/85).

EFTAn valvontaviranomainen on velvollinen noudattamaan kansallisia menettelytapasäännöksiä. Kansallisia säännöksiä noudattamalla tutkimuksen täytäntöönpanossa valvontaviranomaisen virkamiehillä olisi oikeus elinkeinonharjoittajan vastustaessa poliisin avustuksella etsiä asiakirjoja ja murtaa säilytyspaikkoja asiakirjojen löytämiseksi.

1.2. Laki kilpailunrajoituksista

Voimassa olevan kilpailunrajoituksista annetun lain mukaan kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus kilpailunrajoituksista annetun lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus elinkeinonharjoittajan luona.

Kilpailunrajoituksista annetun lain 20 §:n mukaan elinkeinonharjoittajan on päästettävä tarkastusta varten virkamies hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin sekä vaadittaessa esitettävä liikekirjeenvaihtonsa, kirjanpitonsa, tietojenkäsittelyn tallenteensa ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä kilpailunrajoituksista annetun lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen valvonnassa. Tarkastuksen toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkistettavista asiakirjoista.

Kilpailunrajoituksista annetun lain 20 §:n sanamuoto on epäselvä ja viittaa elinkeinonharjoittajan velvoitteeseen antaa asiakirjoja. Esityksessä ehdotetaan lakia muutettavaksi siten, että tarkastajilla olisi oikeus tutkia elinkeinonharjoittajan asiakirjat, joilla voi olla merkitystä kilpailunrajoituksista annetun lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen valvonnassa.

Ehdotettu muutos korostaa elinkeinonharjoittajan velvollisuutta toimia aktiivisesti yhteistyössä tarkastajien kanssa tarkastuksen suorittamisessa. Elinkeinonharjoittajien ei tule ainoastaan esittää ne asiakirjat, joita tarkastusta suorittavat virkamiehet nimenomaisesti pyytävät, vaan myös muut asiakirjat, jotka liittyvät asianomaiseen tapaukseen. Tarkastajien ei myöskään tarvitsisi odottaa passiivisina asiakir-

jojen esittämistä, vaan heillä olisi oikeus oma-toimisesti etsiä asiakirjoja sekä vaatia suljettuja säilytyspaikkoja avattaviksi. EFTAn valvontaviranomaisella ja Euroopan komissiolla on vastaavat oikeudet. Tarkastajilla ei ole kuitenkaan oikeutta käyttää voimakeinoja tarkastuksen täytäntöönpanemisessa.

Kilpailuvirastolla on kilpailunrajoituksista annetun lain nojalla oikeus asettaa elinkeinonharjoittajalle tämän velvollisuuksien täyttämisen tehosteeksi uhkasakko, jonka tuomitsee maksettavaksi kilpailuneuvosto. Uhkasakko ei kuitenkaan takaa tarkastajien välitöntä pääsyä yrityksen toimitiloihin yrityksen vastustaessa tarkastusta. Elinkeinonharjoittajalla on myös mahdollisuus hävittää todistusaineistoa estäessään tai viivyttäessään tarkastusta. Ehdotettu poliisin virka-apusäännös on tästäkin syystä tarpeen. Sama virka-apu säännös olisi siten sovellettavissa kilpailunrajoituksista annetun lain ja ETA-sopimuksen mukaisiin tarkastuksiin.

Virka-avun antamisesta olisi myös mahdollista sopia etukäteen niin, ettei tarkastuksen toteuttaminen lykkääntyisi tarpeettomasti elinkeinonharjoittajan vastustaessa tarkastusta. Tarkastajien olisi kuitenkin ensin käytettävä omia toimivaltuuksiaan ja vasta elinkeinonharjoittajan vastustaessa tarkastuksen täytäntöönpanoa voitaisiin turvautua poliisin apuun. Tarkastuksen tehokkuuden varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan lakiin lisättäväksi myös säännös, jossa kielletään valittamasta virka-apua koskevasta päätöksestä. Virka-apupäätöstä annettaessa ei myöskään tarvitse kuulla elinkeinonharjoittajaa.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännös, jonka mukaan tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus vaatia suullisia selvityksiä paikalla. Kyseisen velvollisuuden voidaan katsoa olevan olemassa jo nykyisen lain mukaan, mutta selvyiden vuoksi lakiin ehdotetaan otettavaksi tätä koskeva maininta. Suullisia selvityksiä on pidettävä perusteltuina muun muassa siitä syystä, että tarkastus voidaan tehdä pyy-

tämättä ensin elinkeinonharjoittajilta tietoja. Myös Euroopan talousalueen valvontaviranomaisilla on oikeus vaatia paikan päällä suullisia selvityksiä yrityksen toimihenkilöiltä.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia eikä organisatorisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkamiestyönä kauppa- ja teollisuusministeriössä. Esityksestä on oikeusministeriö antanut lausunnon ja poliisin antamasta virka-avusta on neuvoteltu sisäasiainministeriön kanssa.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi kilpailunrajoituksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 275/93 vp.). Ehdotus koskee kilpailunrajoituksista annetun lain soveltamisalaa maataloustuotteiden osalta.

Mikäli kyseinen esitys hyväksytään ennen nyt annettavaa esitystä, tulee kilpailunrajoituksista annettuun lakiin tehdyt muutokset ottaa huomioon tätä esitystä käsiteltäessä.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/92) 20 § ja 21 §:n 3 momentti sekä

lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske niitä kilpailuviraston toimenpiteitä, joita Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) ja valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta tehty EFTA-valtioiden sopimus (EVV-sopimus) sekä niiden pöytäkirjat edellyttävät.

20 §

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Kilpailuvirastolla on velvollisuus EFTAn valvontaviranomaisen pyynnöstä suorittaa tutkimukset, joista määrätään EVV-sopimuksen pöytäkirjassa 4.

Kilpailuvirasto avustaa lisäksi EFTAn valvontaviranomaista tutkimusten suorittamisessa siten kuin niistä määrätään EVV-sopimuksen pöytäkirjassa 4.

Elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta tai tutkimusta varten päästettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu virkamies hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneu-

voihin. Tarkastusta tai tutkimusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus tutkia elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän liikekirjeenvaihto, kirjanpito, tietojenkäsittelyn tallenteet ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

Tarkastusta tai tutkimusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus vaatia suullisia selvityksiä paikalla ja ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista.

Poliisin tulee tarvittaessa pyynnöstä antaa virka-apua 1 ja 2 momentissa tarkoitettun tarkastuksen ja tutkimuksen toimittamiseksi siten kuin siitä erikseen säädetään.

21 §

Kilpailuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muutosta ei myöskään saa hakea valittamalla 20 §:n 5 momentin nojalla annettuun virka-apupäätökseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____ .

Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Seppo Kääriäinen*

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/92) 20 § ja 21 §:n 3 momentti sekä
lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Mitä 2 momentissa säädetään ei koske niitä kilpailuviraston toimenpiteitä, joita Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) ja valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta tehty EFTA-valtioiden sopimus (EVV-sopimus) sekä niiden pöytäkirjat edellyttävät.

20 §

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus.

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. *Kilpailuvirastolla on velvollisuus EFTAn valvontaviranomaisen pyynnöstä suorittaa tutkimukset, joista määrätään EVV-sopimuksen pöytäkirjassa 4.*

Kilpailuvirasto avustaa lisäksi EFTAn valvontaviranomaista tutkimusten suorittamisessa siten, kuin niistä määrätään EVV-sopimuksen pöytäkirjassa 4.

Elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta varten päästettävä 1 momentissa tarkoitettu virkamies hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin sekä vaadittaessa esitettävä liikekirjeenvaihtonsa, kirjanpitoonsa, tietojenkäsittelyn tallenteensa ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

Elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta tai tutkimusta varten päästettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu virkamies hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin. *Tarkastusta tai tutkimusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus tutkia elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän liikekirjeenvaihto, kirjanpito, tietojenkäsittelyn tallenteet ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.*

Tarkastuksen toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista.

Tarkastusta tai tutkimusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus vaatia suullisia selvityksiä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

paikalla ja ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista.

Poliisin tulee tarvittaessa pyynnöstä antaa virka-apua 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tarkastuksen ja tutkimuksen toimittamiseksi siten kuin siitä erikseen säädetään.

21 §

 Kilpailuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

 Kilpailuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. *Muutosta ei myöskään saa hakea valittamalla 20 §:n 5 momentin nojalla annettuun virka-apupäätökseen.*

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 19 .
